

Fríský kůň

Chovný cíl

CSFHO se zavazuje přijmout, respektovat a dodržovat chovný cíl, stanovený centrální plemennou knihou Het Friesch - Paarden Stamboek v Drachtenu.

Chovný cíl:

Cílem je chovat všestranně využitelného koně, který disponuje korektním exteriérem s typickými znaky plemene, je zdravý, vitální a vhodný k využití ve sportu.

Chovný cíl se skládá z několika kategorií:

- 1) Exteriér a chody
- 2) Využití
- 3) Vitalita a zdraví

Chovný program zahrnuje tyto kategorie jako kritéria výběru jedinců pro chov.

1) Exteriér a chody

Charakteristika plemene

Všeobecný popis

Kůň s elegantním a hrdým vzhledem, s hustou hřívou, ocasem a rousy, černé barvy, s vznosnými chody.

Hlava

Malá, výrazná, elegantní, oči jsou daleko od sebe. Nosní kost se upřednostňuje mírně konkávní. Prostorné nozdry, jemné čelisti a dostatečně dlouhá huba. Oči jsou velké a jasné. Špičky malých pohyblivých uší se mírně naklání k sobě.

Krk

Krk je dlouhý a mírně klenutý. Postavení krku je vzpřímené (vertikální).
Osrstění

Hřívá, ocas a rousy fríských koní jsou husté.

Barva

Barva srsti je černá. Bílé odznaky na hlavě jsou povolené pouze za předpokladu, že nepřesahují průměr 3,2 cm a nezasahují pod linii očí (hvězdička na čele). Bílé odznaky kdekoliv jinde na těle koně jsou nepřípustné.

Stavba těla

Všeobecný popis

Kůň s harmonickou, proporcionálně korektní stavbou těla. Má dlouhé přední nohy. Tělo není příliš masivní a je obdélníkového rámce. Poměr přední, střední a zadní části těla je 1:1:1.

Napojení hlavy na krk

a. Šíje

Šíje je dlouhá (široká na šířku dlaně) s plynulým přechodem na krk.

b. Podhrdelní oblast

Podhrdlí má otevřenou dolní linii s dostatečným prostorem pro hrdlo.

Krk

Krk je dlouhý, dobře vyvinuté svaly na horní části krku tvoří mírné klenutí. Krk je vysoko nasazený a plynule přechází do kohoutku.

Plec

Lopatka je dlouhá a šikmá (v úhlu 45 – 50 stupňů k horizontální linii). Ramenní kloub svírá úhel nejméně 90 stupňů.

Žebra

Žebra jsou dlouhá a klenutá.

Kohoutek

Nejvyšší bod kohoutku přechází plynule do linie zad.

Záda

Záda jsou silná a dobře osvalená (ani příliš rovná, ani měkká). Linie zad plynule přechází do plecí, kříže a beder. Délka zad proporcionálně odpovídá délce přední a zadní části těla.

Bedra

Bedra jsou silná (ani zvednutá, ani pokleslá), široká a dobře osvalená, s plynulým přechodem do zádě.

Zád'

Zád' je dlouhá (měřeno mezi vertikálními liniemi boků a kyčelních kloubů), mírně skloněná a dobře osvalená.

Hýžďové svaly

Hýžďové svaly jsou dlouhé a dobře vyvinuté.

Nohy

Přední nohy z pohledu zepředu jsou rovné, kolmé k zemi, mezi nimi je prostor šíře jednoho kopyta. Ze strany jsou nohy včetně spěnkových kloubů rovné a kolmé k zemi. Předloktí a holeň jsou dlouhé. Z pohledu z boku jsou spěnkové klouby oblé a suché.

Zadní nohy z pohledu zezadu jsou rovné, paralelní jedna k druhé. Z pohledu ze strany je úhel hlezna mezi 145 a 150 stupni. Stehna jsou dobře osvalená. Hlezna jsou suchá, pevná a dobře vyvinutá, hluboká a široká. Spěnkové klouby jsou z bočního pohledu oblé a suché.

Spěnkové kosti jsou dlouhé a pružné. Úhel, který svírá spěnka se zemí, by měl být u přední nohy mezi 45 a 50 stupni a u zadní nohy mezi 50 – 55 stupni.

Kopyta mají být velká, korektně tvarovaná, bez deformací a proporcionálně odpovídající konstituci koně. Kopyta jsou vepředu širší než vzadu u patek.

Chody

Krok

Krok je čtyřdobý. Zepředu a zezadu se nohy pohybují paralelně. Pohyb zadní končetiny je energický a prostorný se zřetelnou flexí hlezna. Pohyb vychází ze zadní končetiny a přední končetina vykazuje výbornou prodlouženou akci a dostatečnou uvolněnost v rameni.

Klus

Klus je dvoudobý. Pohyb zadní končetiny je energický a prostorný s výraznou flexí hlezna. Pohyb předních nohou je prostorný s výraznou karpální akcí. Klus je charakteristický uvolněností a prodlouženou fází vznosu. Kůň je v rovnováze, vysoká karpální akce je doprovázena vzpřímeným držením krku. Z pohledu zepředu a zezadu musí jít končetiny paralelně.

Cval

Cval je třídobý, prostorný, přední nohy dosahují daleko před tělo, impuls vychází z vnitřní nohy. Při cvalu se kůň pohybuje směrem nahoru se zřetelně prodlouženou fází vznosu. Je elegantní a vyvážený.

2) Využití

Fríský kůň má široké spektrum využití, od rekreačního ježdění až po nejvyšší sport. Využívá se v následujících disciplínách:

- 1) soutěže v zápřeži
- 2) drezúra pod sedlem
- 3) vozatajství
- 4) závody spřežení (drezúra, maratón, překážková jízda)
- 5) endurance

Cílem chovu je zlepšit všeobecné sportovní nadání. Současně je nutné udržet jejich přirozeně dobrý charakter, který je činí mimořádně vhodnými koňmi pro rekreační využití.

Fríský kůň je univerzálně využitelný. To ale neznamená, že sportovní nadání se musí projevit u všech koní na stejné úrovni. V rámci chovného cíle je dán prostor pro specializaci, aniž by variabilita vedla k chovu odlišných typů koně. Popis exteriéru a pohybů koně, uvedený v první části tohoto Chovného cíle, jsou shodné pro využití ve všech disciplínách.

Přidaná hodnota fríských koní využívaných ve sportu spočívá v kombinaci následujících vlastností:

- snadná ovladatelnost
- inteligence a ochota učit se
- reprezentativnost a elegance
- všestrannost

Aby se zlepšila pozice fríských koní ve sportu, jsou kladeny vysoké nároky na následující vlastnosti, které jsou dohromady určující pro využití ve sportu:

- pohyb
- stavba těla
- vytrvalost
- charakter (ochota a přátelskost)
- odolnost
- zdraví

3. Vitalita a zdraví

V chovu fríských koní jsou kladeny vysoké nároky na následující vlastnosti, které jsou určující pro vitalitu a zdraví:

- životaschopnost (odolnost a dobrý zdravotní stav)
- plodnost (hřebci a klisny)
- eliminace dědičných defektů